

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KUVENDI

Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut

Tiranë, më 1.10.2018

RAPORT

PËR PROJEKTLIGJIN

**“PËR DISA NDRYSHIME DHE SHTESA NË LIGJIN NR.9902, DATË 17.4.2008,
“PËR MBROJTJEN E KONSUMATORËVE”, TË NDRYSHUAR**

- Hyrje

Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut, në cilësinë e Komisionit për dhënie mendimi, në mbledhjet e datave 12.7.2018, dhe 1.10.2018 mori në shqyrtim projektligjin “Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr.9902, datë 17.4.2008, “Për mbrojtjen e konsumatorëve”, të ndryshuar”.

Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut caktoi relator për shqyrtimin e këtij projektligji deputetin Alket Hyseni.

Në mbledhjet e Komisionit për të paraqitur dhe mbrojtur projektligjin, si dhe për të dhënë shpjegime ishin të pranishëm, përfaqësues të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, si dhe ekspertë që kanë asistuar ministrinë gjatë hartimit të këtij projektligji.

I. BAZA KUSHTETUESE E PROJEKTLIGJIT

Projektligji i paraqitur për shqyrtim është propozuar nga Këshilli i Ministrave, sipas përcaktimeve të neneve 78, 83, pika 1 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe shoqërohet me relacionin përkatës sipas nenit 68 të Rregullores së Kuvendit.

II. QËLLIMI I PROJEKTLIGJIT DHE OBJEKTIVAT E TIJ

Projektligji “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 9902, datë 17.4.2008, “Për mbrojtjen e konsumatorëve”, të ndryshuar, sjell disa shtesa dhe ndryshime të rëndësishme të ligjit në fuqi dhe shkrin në përmbajtjen e tij edhe objektin e rregullimit të vendimeve të Këshillit të Ministrave, nr. 63, datë 21.1.2009, “Për kontratat jashtë qendrave të tregtimit”, dhe nr. 64, datë 21.1.2009, “Për kontratat në largësi”.

Objektivi i përgjithshëm i projektligjit është fuqizimi i konsumatorëve nëpërmjet informimit të tyre për shitjet dhe shërbimet që ofrohen në treg, si dhe një mbrojtje më e madhe për ta, duke siguruar që mosmarrëveshjet ndërmjet tyre dhe tregtarëve të trajtohen nga struktura jashtëgjyqësore, që ofrojnë procedura të zgjidhjes alternative të mosmarrëveshjeve, të paanshme, transparente, efektive dhe të drejta, pa i kufizuar të drejtën konsumatorëve për t’iu drejtuar gjykatës, duke kontribuar, kështu, në funksionimin e mirë të tregut të brendshëm. Ky

informim konsiderohet mjaft i rëndësishëm për të fuqizuar konsumatorët në treg dhe për t'i mundësuar atyre vendimmarrjen e informuar e të ndërgjegjshme, për realizimin sa më të mirë e të plotë të interesave të tyre.

Projektligji, në përgjithësi, synon vendosjen e ekuilibrave të drejtë në ekonominë e lirë të tregut dhe shmangien e deformimeve dhe mangësive të tregut, mallrave dhe shërbimeve të ofruara ndaj publikut të gjerë.

➤ **Përparësitë ndaj legjislacionit aktual në fuqi**

Projektligji paraqet përparësi të dukshme me legjislacionin aktual, pasi :

- konsolidon dhe thjeshtëson listën e detyrimeve për informacion, që duhet të japin tregtarët ndaj konsumatorëve në treg,
- konsolidon dhe qartëson kërkesat formale për kontratat jashtë qendrave të tregtimit dhe ato në largësi;
- rregullon me hollësi të drejtën për të hequr dorë nga kontratat e sipërcituara, si dhe mënyrën e ushtrimit të saj e pasojat e ushtrimit të kësaj të drejte;
- parashikon llojin e kontratave, ndaj të cilave nuk aplikohet e drejta e heqjes dorë, duke ruajtur, kështu, një ekuilibër të drejtë ndërmjet interesave të tregtarëve dhe atyre të konsumatorëve;
- qartëson nocionet e dorëzimit të mallit dhe momentin e kalimit të rrezikut të mallrave;
- rregullon në mënyrë të drejtë zgjidhjen e kontratës në rast të mosdorëzimit të mallit nga ana e tregtarit brenda afatit;
- parashikon edhe ndalimin e tarifave të tepërta e të paarsyeshme për shkak të përdorimit të mjeteve të ndryshme të pagesës ose në përdorimin e telefonatave për të kontaktuar tregtarin.

➤ **Risite që sjell projektligji:**

- ndryshime në fushën e zbatimit të ligjit, duke parashikuar më qartësisht zbatimin e këtij akti ligjor në raport me ligjet e tjera;
- ndryshime dhe shtesa në listën e përkufizimeve të parashikuara nga ligji në fuqi;
- parashikimi i përjashtimeve nga fusha e zbatimit, ku përcaktohet se kontratat e shërbimit social, atij shëndetësor, për lojërat e fatit, shërbimet financiare, tjetërsimi i sendeve të paluajtshme, ndërtimi i ndërtesave të reja, për paketat e udhëtimit, përdorimit me afat të produktit të pushimit afatgjatë, etj. përjashtohen nga zbatimi i pjesës VI, të ligjit 9902/2008, “Për mbrojtjen e konsumatorëve”, të ndryshuar;
- parashikimi i dispozitave lidhur me informacionin parakontraktor për konsumatorin në kontrata të ndryshme nga ato të lidhura në largësi apo jashtë qendrave të tregtimit;
- detyrimi për informacion në kontrata të ndryshme nga ato të lidhura në largësi apo jashtë qendrave të tregtimit.
- përfshirja në kontratë e detyrimit për dhënien e informacionit si pjesë përbërëse e kushteve kontraktore, pasojat në rastin e mosdhënies së informacionit, barra e provës për informacionin e dhënë ndaj konsumatorit, e cila bie mbi tregtarin;
- detyrimi i formës së shkruar të kontratave të lidhura jashtë qendrave të tregtimit, për efekte provueshmërie;
- forma e lidhjes së kontratave në largësi, duke mos penguar zbatimin e dispozitave të ligjit për tregtinë elektronike;
- të drejtën e heqjes dorë nga kontrata dhe detyrimet e konsumatorit në rast të ushtrimit të heqjes dorë nga kontrata;

- kalimin e rrezikut të humbjes së mallit, i cili i kalon konsumatorit vetëm pasi i është dorëzuar atij apo përfaqësuesit të tij;
- parashikimin e dispozitave mbi pavlefshmërinë e kushteve kontraktore që heqin ose kufizojnë të drejtat e parashikuara në këtë ligj;
- parashikimin e dispozitave mbi funksionimin e Komisionit të Mbrojtjes së Konsumatorëve, si autoritet përgjegjës për mbikëqyrjen e zbatimit të procedurave dhe të respektimit të kritereve në zgjidhjen alternative të mosmarrëveshjeve nga strukturat përgjegjëse;
- krijimin e një strukture përgjegjëse për zgjidhjen jashtëgjyqësore të mosmarrëveshjeve, të tjera nga ato që lidhen me shërbimet me interes publik, pranë ministrisë;
- dispozita mbi ankesat e konsumatorëve, të cilat tashmë mund t'i paraqesin edhe në njësitë e vetëqeverisjes vendore.

III. RREGULLIME TË TEKNIKËS LEGJISLATIVE DHE RIFORMULIME SIPAS NENEVE

Në përfundim të shqyrtimit dhe diskutimit të projektligjit, Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut, gjatë shqyrtimit nën për nën të këtij projektligji, si dhe në miratimin në tërësi të projektligjit, miratoi dhe i përcjell komisionit përgjegjës këto ndryshime:

Neni 1

Në këtë nën bëhet një rregullim i teknikës legislative si më poshtë:

-Paragrafi që shtohet të riformulohet:

“Zbatimi i dispozitave të këtij ligji nuk cenon zbatimin e dispozitave ligjore që rregullojnë sektorët e veçantë, sipas parashikimeve të legjislacionit në fuqi. Dispozitat e këtij ligji zbatohen dhe për ato çështje që nuk rregullohen nga legjislacioni i posaçëm”.

Neni 2

Në nenin 2 të projektligjit, bëhen këto ndryshime:

-në pikën 7, fjalia e parë të riformulohet :

“Mall për konsumatorët”, më poshtë mall, është çdo send i luajtshëm, i trupëzuar, me përjashtim të sendeve që janë objekt i shitjes së detyrueshme apo të një forme tjetër të parashikuar me ligj”;

- Fjalia e dytë e pikës 20 të nenit, të riformulohet:

“Objekt i kësaj kontrate janë mallrat dhe, sipas rastit, dhe shërbimet që i shoqërojnë ato.”

- Në pikën 27, fjala “metodë” të zëvendësohet me fjalën “procedurë”;

- Pika 31 riformulohet si vijon:

“Struktura ZAM”, është një strukturë e përhershme, përgjegjëse për zgjidhjen e një mosmarrëveshjeje përmes një procedure të zgjidhjes alternative të mosmarrëveshjeve sipas parashikimeve të këtij ligji.”

Neni 7

Pikat 2 dhe 3 të nenit 34 të riformulohen si më poshtë:

“2. Dispozitat e pjesës VI, të këtij ligji, nuk zbatohen në rastet kur parashikohet ndryshe në legjislacionin që rregullon sektorë të veçantë.

3. Për aspekte të përgjithshme të së drejtës së kontratave që nuk rregullohen nga ky ligj, do të zbatohen dispozitat e Kodit Civil mbi veprimet juridike dhe kontratat, në lidhje me rregullat për vlefshmërinë, krijimin apo efektin e një kontrate.”

Neni 8

Në shkronjën a) të nenit 34/1, para fjalëve “të përhershme apo të përkohshme” të shtohet fjala “në mënyrë”;

Neni 10

Në pikën 1 të nenit 35 të hiqen fjalët “nëse ky informacion nuk është ndërkohë i qartë nga konteksti”;

Neni 12

Termat “Identiteti i tregtarit” “Adresa gjeografike” përdoren dhe në ligjin bazë, prandaj i sugjerohet komisionit përgjegjës që rregullimi i tyre, si më poshtë, të shtrihet në gjithë tekstin e ligjit.

-Termi “identitet tregtar” të bëhet “emrin e regjistruar të tregtarit, sipas legjislacionit për tregtarët dhe shoqëritë tregtare;”

-Termi “Adresa gjeografike” të bëhet ‘Adresa postare’.

Neni 14

Në pikën 3 të nenit 37 që ndryshohet, pas fjalës “website” të shtohen fjalët “duhet të”;

Në këtë nen, si dhe në nenet në vazhdim të projektligjit, të shmanget përdorimi i referencave në nene të caktuara të ligjeve të tjera.

Neni 15

Në titujt e neneve 37/4, 37/5, 37/6 dhe 37/8, në fund të shtohen fjalët “nga kontrata”;

Neni 16

-Në nenin 37/11 që shtohet, fjala “tarifa” të zëvendësohet me fjalën “të cilat”;

-Titulli i nenit 37/12 të bëhet “Kalimi i rrezikut të humbjes ose dëmtimit të mallrave”;

Neni 18

Në pikën 11 që shtohet, fjalët “sipas kërkesës” të vendosen pas togfjalëshit “përmes një mjeti komunikimi të qëndrueshëm”.

Neni 19

Në këtë nen bëhen këto ndryshime:

-Në shkronjën f) të nenit 52/3 që shtohet, togfjalëshi “*duke përfshirë penaltetet për mospërputhshmëri*” të zëvendësohet me “*duke përfshirë sanksionet për moszbatimin*”;

-Në nenin 52/4 që shtohet, shkronja “c” të riformulohet si më poshtë:

-“c) *mosmarrëveshja është duke u shqyrtuar ose është shqyrtuar më parë nga një strukturë tjetër e ZAM, nga një ndërmjetës i licencuar ose nga gjykata;*”

Ky ndryshim bëhet me qëllim që të shtohet edhe rasti kur procedura e ndërmjetësimit ka filluar nga një ndërmjetës i licencuar sipas ligjit Nr.10 385, “Për ndërmjetësimin në zgjidhjen e mosmarrëveshjeve”.

-Në pikën 3 të nenit të korrigjohet referenca “në shkronjën “d”, dhe të bëhet “në shkronjën ‘ç’”;

-Shkronja “c” e nenit 52/5, të riformulohet : “c) Procedura e ZAM është pa pagesë për konsumatorin”;

- Në shkronjën “dh” të nenit 52/5, të korrigjohet referenca sipas shkronjës “d”, dhe të bëhet “sipas shkronjës ‘ç’”;

Neni 20

Ky nen duhet të vendoset me sipër, dhe të bëhet neni 19, pasi parashikon ndryshime në nenin 51 të ligjit! Ky ndryshim të reflektohet në numërtimin e nenit pasardhës.

Neni 22

Në këtë nen shkronja “c” të riformulohet si më poshtë:

c) Në shkronjën “ç”, shtohen fjalët “... ose ndërmjetësi i licencuar ...”;

Neni 25

Neni 25 të riformulohet si vijon:

“Neni 25

Dispozitë kalimtare

1. *Deri në krijimin e strukturës përgjegjëse të zgjidhjes alternative të mosmarrëveshjeve të tjera, nga ato që lidhen me shërbimet me interes publik, sipas parashikimit të nenit 52/6, të këtij ligji, përgjegjësitë dhe funksionet kryhen nga Komisioni i Mbrojtjes së Konsumatorëve.*
2. *Strukturat ZAM të parashikuara në nenin 52/2, pika 1, të këtij ligji ushtrojnë funksionet e parashikuara në këtë ligj, deri në 6 muaj pas hyrjes në fuqi të tij.*”

-Pas vërejtjes së relatorit dhe të anëtarëve të Komisionit, për mungesën e një neni ku të parashikohet dalja e akteve nënligjore nga Këshilli i Ministrave në zbatim të ligjit, pas nenit 25 të shtohet një nen i ri me këtë përmbajtje:

“1. Ngarkohet Këshilli i Ministrave që, në zbatim të nenit 52/6, pika 3, dhe nenit 56, pika 2, të ligjit, të nxjerrë aktet e nevojshme nënligjore brenda 1 viti nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

2. Aktet nënligjore, të miratuara para hyrjes në fuqi të këtij ligji dhe që bien në kundërshtim me të, shfuqizohen.”

IV. PËRFUNDIM

Në përfundim, Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut, konstatoi se :

- Në aspektin ligjor, projektligji është në përputhje me Kushtetutën dhe legjislacionin në fuqi;
- Në aspektin procedural, projektligji është paraqitur në përputhje me Rregulloren e Kuvendit;

dhe pasi e shqyrtoi projektligjin në parim, nen për nen dhe në tërësi, me votat e anëtarëve të pranishëm e miratoi atë, dhe u shpreh dakord për kalimin për votim në seancë plenare.

R E L A T O R

ALKET HYSENI

K R Y E T A R

ULSI MANJA